

Ime i prezime			Tačno	Netačno	Σ
		I kolokvijum			
Br. indeksa		II kolokvijum			

**Relejna zaštita -test
jun 2016.**

Napomena: Test se radi 20 min. Svaki tačan odgovor se boduje sa 1 poen. Svaki netačan odgovor se boduje sa (-0,5) poen.

I kolokvijum

1. Na slici je prikazan izvor naizmeničnog pomoćnog napona koji je pouzdan pri:

- a) pri preopterećenjima, **b)** kratkim spojevima
c) preopterećenjima i kratkim spojevima d) režimima sa dobrim naponom.

2. U momentnoj jednačini indukcionog releja: $M = K_1 I_r^2 + K_2 I_r^2 + K_3 I_r I_r \cos(\alpha - \varphi) + M_{op}$, za $K_1 < 0$, $K_2 = 0$, $K_3 > 0$ i $M_{op} = 0$ dobija se:

- a) usmereni relej, b) impedansni distantni relej,
c) ugaono impedansni distantni relej, **d)** ugaono admitansni distantni relej.

3. Ako u slučaju statičkog releja sa faznom komparacijom važi $k_1 = k_3 = 0$, dobija se:

- a)** usmereni relej; b) ugaono impedansni distantni relej;
c) ugaono admitansni distantni relej; d) distantni relej sa opštom kružnom karakteristikom.

4. Efekat "curenja" kod Furijeove mode javlja se kada:

- a) nije zadovoljena teorema o odabiranju,
b) kada prozor podataka nije jednak osnovnoj periodu signala,
c) kada je prozor podataka kraći od periode najvišeg harmonika u signalu,
d) kada je prozor podataka duži od periode najvišeg harmonika signala.

5. Prilikom procene parametara signala Njutn-Rapsonovom metodom analiziran je model signala koji sadrži samo neparne harmonike do reda $(p+1)$ i konstantnu jednosmernu komponentu (p paran broj). U datom slučaju broj nepoznatih u vektoru priraštaja $[\Delta x]$ je:

- a) $2p+2$; b) $p+2$; **c)** $p+4$; d) nijedan od ponuđenih odgovora.

6. Ako je usmereni relej blokadni onda on reaguje na kvarove koji su:

- a) "ispred" releja na šticeonj deonici, koristeći radne konrakte,
b) "ispred" releja na šticeonj deonici, koristeći mirne konrakte,
c) "iza" releja na sabirnicama, koristeći radne konrakte,
d) "iza" releja na sabirnicama, koristeći mirne konrakte.

7. U mrežama uzemljenim preko niskoomske otpornosti pri jednofaznom kratkom spoju ($R \approx X$):

- a) U_0 prednjači I_0 za $\varphi_0 > 90^\circ$, b) U_0 prednjači I_0 za $\varphi_0 < 90^\circ$,
c) I_0 prednjači U_0 za $\varphi_0 > 90^\circ$, d) I_0 prednjači U_0 za $\varphi_0 < 90^\circ$.

8. Impulzni fazni komparator ima granične uglove:

- a) 0° i 90° , b) 0° i 180° , **c)** -90° i 90° , d) mogu se proizvoljno podešavati.

9. U metodi Man-Morisona jednosmerna komponenta se filtrira:

- a) potpuno, b) korišćenjem oduzimanja delimično,
c) delimično korišćenjem diferenciranja, d) delimično korišćenjem integracije.

10. Za određivanje vektora simetričnih komponenti trofaznih signala prethodno treba odrediti vektore faznih veličina koristeći metodu:

- a) Furijea, b) najmanjih kvadrata, c) Njutna, **d)** bilo koju od njih.

11. Analizira se signal čija je frekvencija osnovne periode 50 Hz, br odbiraka u periodu je 22. Frekvencija najvišeg harmonika koga detektuje Furijeova metoda je:

- a) 2500 Hz b) 1000 Hz c) 500 Hz d) Nijedan od ponuđenih odgovora nije tačan. Tačan odgovor je _____.

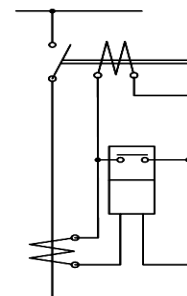
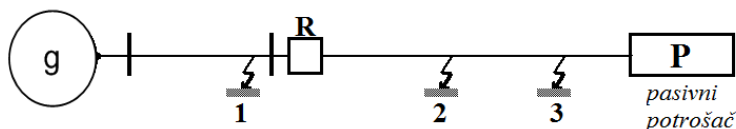
12. Trostepena fazna prekostrujna zaštita dobija se kombinovanjem:

- a) brzih prekostrujnih i naponskog releja
b) prekostrujnih releja sa inverznom k-kom i sporih releja;
c) prekostrujnih releja sa definisanim vremenom kašnjenja i brzih releja;
d) dvofazne prekostrujne zaštite sa jednim monofaznim relejom i naponskim relejima.

13. Na slici R je prekostrujni relej sa inverznom

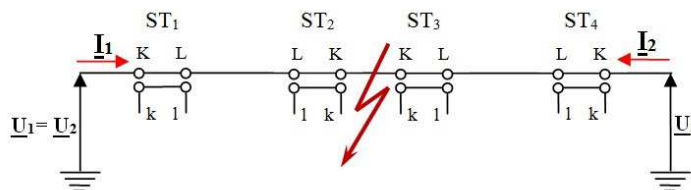
karakteristikom. Relej R će reagovati najbrže pri kvaru:

- a) 1 **b)** 2 c) 3 d) Relej
će reagovati istom brzinom kvarovima 1, 2 i 3.

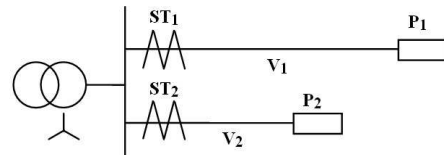
14. Na sl. je prikazan vod koji povezuje dve aktivne mreže jednakih napona ($U_1=U_2$) sa kvarom na sredini. Sekundarne vrednosti struja:

- a) svih strujnih transformatora su u fazi;
- b) strujnih transformatora ST_1 i ST_3 su u fazi;
- c) strujnih transformatora ST_1 i ST_4 su u fazi;**
- d) nijedan od ponuđenih odgovora.

15. Data je izolovana mreža (slika), sa sabirnica polaze dva voda različitih dužina $I_1 > I_2$. Ukoliko dođe do zemljospoja faze A na vodu 1, tada obuhvatni strujni transformatori ST_1 i ST_2 mere struje koje su:

- a) u fazi i istih su amplituda,
- b) u fazi i različitih su amplituda,
- c) u protivfazi i istih su amplituda,**
- d) u protivfazi i različitih su amplituda,

II kolokvijum

1. Usmerena nulta poprečna diferencijalna zaštita vodova je:

- a) osetljiva na sve vrste kvarova,
- b) osetljivija od usmerene poprečne diferencijalne zaštite,
- c) može se primeniti i kod jednostrukih vodova,
- d) složenija od usmerene poprečne diferencijalne zaštite.

2. Posmatra se dvostrano napajan vod sa nemetalnim kratkim spoj, pri čemu struje kvara koje dolaze sa različitih strana nisu u fazi.

Distantni relej vidi aktivnu otpornost električnog luka kao kompleksnu veličinu u slučaju:

- a) jednofaznog kratkog spoja,
- b) dvofaznog kratkog spoja,
- c) dvofaznog kratkog spoja sa zemljom,
- d) pri bilo kom kvaru.**

3. Struja zemljospoja statorskog namotaja velikih generatora ugrožava:

- a) namotaj statora,
- b) limove statorskog paketa,
- c) izolaciju statorskog namotaja,
- d) ležajeve generatora.

4. Zemljospojna zaštita statora malih SG-a koji direktno napajaju izolovanu mrežu koristi nulti usmereni prekostrujni relej:

- a) aktivne snage,**
- b) reaktivne kapacitivne snage,
- c) reaktivne induktivne snage,
- d) prividne snage.

5. Zaštita energetskih transformatora od kratkih spojeva u mreži može se izvesti pomoću:

- a) diferencijalnih releja,
- b) prekostrujnih releja sa definisanim vremenom reagovanja,
- c) prekostrujnih releja sa inverznom karakteristikom,
- d) brzih prekostrujnih releja.

6. Ako je vremenska konstanta termičkog releja veća od vremenske konstante štice motora tada:

- a) motor ne može da radi sa naznačenom strujom,**
- b) motor je nezaštićen pri malim preopterećenjima,
- c) motor ne može da radi u praznom hodu,
- d) motor je nezaštićen pri velikim preopterećenjima.

7. Za zaštitu kondenzatorskih baterija (jednostruka zvezda sa dve paralelne grane po fazi) od unutrašnjih proboja koristi se:

- a) razlika potencijala dva zvezdišta,
- b) asimetrija napona grana,
- c) podužna diferencijalna zaštita,
- d) mostna zaštita.**

8. Simbol $\Delta I_0 >$ označava:

- a) prekostrujnu zaštitu nulte struje,**
- b) faznu diferencijalnu zaštitu,
- c) nultu diferencijalnu,
- d) faznu prekostrujnu zaštitu.

9. U slučaju 1fks u izolovanoj mreži potrošači:

- a) imaju sva tri međufazna napona,**
- b) imaju sva tri fazna napona,
- c) ostaju potpuno bez napajanja,
- d) imaju samo jedan međufazni napon.

10. Beznaponska pauza kod jednofaznog APU-a je duža nego kod trofaznog APU-a zbog:

- a) kapacitivne sprege fazni provodnik zamlja,
- b) pojave oscilovanja snage kroz vod,
- c) induktivne sprege faznih provodnika voda,
- d) kapacitivne sprege faznih provodnika.**

10. Osetljivost zemljospojne zaštite statorskog namotaja G, koja je realizovana prenaponskim relejom vezanim u zvezdištu generatora, (računato od priključnih krajeva) je:

- a) 100%,
- b) od 85% do 90%**
- c) od 10% do 20%
- d) od 5% do 10%.

11. Kod visokoomske diferencijalne zaštite generatora nelinearna naponski zavisna otpornost se vezuje jer naponski impulsi ST-a mogu biti visoki kada su ST-i dovedeni u režim:

- a) kada struje ST-a nesmetano cirkulišu u sekundarnom kolu,
- b) praznog hoda,
- c) kratkog spoja,
- d) nijedan od ponuđenih odgovora.

12. Za zaštitu od unutrašnjih međufaznih kvarova mali transformatori se štite:

- a) faznom diferencijalnom zaštitom,
- b) zemljospojnom zaštitom,
- c) brzom prekostrujnom zaštitom,**
- d) kućišnom zaštitom.

14. Podnaponskom zaštitom asinhronih motora sprečava se:

- a) nekontrolisan start motora,
- b) preopterećenje motora,
- c) jednofazno napajanje,
- d) tačni su svi predloženi odgovori.**

15. Kondenzatorske baterije štite se od udarnih struja uključenja pomoću:

- a) odvodnika prenapona,
- b) induktivnih prigušnica,
- c) brzih prekostrujnih (kratkospojnih) releja,
- d) topljivih osigurača.

